ಮೈಸೂರ ಗೆಜೆಟ್ಟಿಂ.

ಸಂ. 42.] ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಾಯಿಷ್ ಆದ್ದು. [ನಂ. 14.

ಬೆಂಗಳೂರು, ಗುರುವಾರ, ಏಪ್ರೆಲ್ ತಾ|| 4, ಸ್ಯ 1907.

☞ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೇರಿಸಿ ಇಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಪುಟಸಂಖೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ವಿಷಯ ಸೂಚಿಕೆ.

1ನೆ ಭಾಗ—ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯ ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡೋಣಾದ ಇಸ್ತಿಹಾರ್ನಾಮೆಗಳು.

2ನೆ ಭಾಗ—ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಜೀಫ್ ಜಡ್ಜಿಯವರು, ಸರ್ವೆ ವ ಇನಾಂ ಸೂಪರಿಟೆಂಡೆಂಟರು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮ್ಮಿಷನರವರು, ಕಲೆಕ್ಟೋಲರವರು, ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಆಫಿಸರ್‌ಗಳು, ಫಾರೆಸ್ಟ್ರು, ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇರ್ಸ ವ ಎಜ್ಯುಕೇರ್ಸ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ಜನರಲ್ಲವರು, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್‌ಬೋರ್ಡು ಪ್ರಸಿಡೆಂಟರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ವ ಸೆಷ್ಷ ಜಡ್ಜಿರು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮ್ಮಿಷನರುಗಳು, ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಜಡ್ಜಿರು, ಪೊಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಟೆಂಡೆಂಟರು, ಫಾರೆಸ್ಟ್ರು ಆಫಿಸರ್‌ಗಳು ಇವರುಗಳಿಂದ ಕೊಡೋಣಾದ ಇಸ್ತಿಹಾರ್‌ಗಳು ವಗೈರೆ ಕಾಲಸ್ಥಿತೀ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳು; ಪೋಸ್ಟ್ಫಾಸ್ ನೋಟಿಸ್‌ಗಳು.

3ನೆ ಭಾಗ—ಲೆಜಿಸ್‌ಲೇಟಿವ್ ರೆಗ್ಯುಲೇರ್ಷಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಂತೆ ಆದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು.

4ನೆ ಭಾಗ—ಸರ್ಕಾರೀ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು.

I ನೆ ಭಾಗ.

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯ ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡೋಣಾದ ಇಸ್ತಿಹಾರ್ನಾಮೆಗಳು.

ಜನರಲ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ.

ತಾರೀಖು 14ನೆ ಮಾರ್ಚಿ 1907.

ಇಸ್ತಿಹಾರ್

ನಂ. ಫೈ. 6889, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮನ್ನು ಸರ್ವ ಜನರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಇದೆ :—

ತಾರೀಖು 14ನೆ ಮಾರ್ಚಿ 1907.

ನಂ. ಫೈ. 6878-83. ಹುಕುಂ—ಅಂಕೆಯ (ಸುಪಾರಿ) ಮೇಲಿನ ಹಾಳತವನ್ನು ತೆಗದುಹಾಕುವ ವಿಷಯವೂ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯ ವ್ಯಯಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರವೇರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬುದೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಿಂದ ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಸದರಿ ಸುಂಕವು ನಿಜವಾಗಿ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಭೇದವಿದ್ದರೂ ಮೇಲ್ಕಂಡ ತಿದ್ದುಪಾಟು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಪೇಕ್ಷವಾದುದು ಎಂಬುದೂ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವು ಬಹುದೂರ ವ್ಯಾಪಿಸುವಂತಾದ್ದು ಎಂಬುದೂ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

2. ಇದಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಂಗ್ರಹವು ಅಡಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಹಾಳತದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನೂ, ಸ್ವಭಾವವನ್ನೂ, ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅಡಿಕೆತಕ್ಕೂ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತಿಗೂ ಉಂಟಾಗುವ ಕೇಡನ್ನೂ, ಈ ಕೇಡನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು—ಮಲೆನಾಡು ಜನಗಳ ಕ್ಷೀಣದೆಶೆಯು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಗೋಚರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರ ಕಾರಣಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾದ ವಿಚಾರಣೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಈಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀಣಾವಸ್ಥೆಯು ಬರಬರುತ್ತ ಅಡಕೆಯ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೊ ಎಂದು ಭಯಪಡಿಸುವಷ್ಟು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದೂ ಅವರ ದುರವಸ್ಥೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದೂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಲ್ಪ ಕಾಲದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ಅವರು ಸೀಸಲಾರದೆ ಇರುವುದೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ಸಲದ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೋಟಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವುಂಟಾಗಿದೆ. ಕ್ರಮವಾದ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಯು ತಪ್ಪಿಹೋದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಉಂಟಾದ ನಷ್ಟದಿಂದ ಅವರು ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ; ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ ಮರಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಸತ್ತುಹೋಗದೆ ಇದ್ದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳ ಜೀವವು ಬಹಳವಾಗಿ ಉಡುಗಿ ಹೋಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದವರೆಗೆ ಅವು ಯಾವ ಫಲವನ್ನೂ ಕೊಡಲಾರವು. ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಮಲೆನಾಡು ಜನಗಳು ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಡವಾದರೆ ಕಷ್ಟವು ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಡ್ಡುವುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತಾರೆ.

3. ಕಾರ್ಯಸಾಧಕವಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಷ್ಟವು ಯಾವುದೆಂದರೆ—ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಭೂರಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು (ವರ್ಷ ಬುವಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 3½ ಲಕ್ಷ) ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಆದಾಯವ್ಯಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಭೂರಿ ವೊಬಲಗನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವದೆಂದು ತೋರಿ ಇತ್ತು. ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಚೆಗೆ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಈಗಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಮುಂದಿನ ಆದಾಯಗಳನ್ನೂ (ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಖರ್ಚು ಕಡಮೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲೆ ಚುರುಕಾಗಿ ಸಡಿಲುತ್ತಿರುವ ತಿದ್ದುಪಟುಗಳು ಮೊದಲಾದ) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆದಾಯವ್ಯಯಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನೂ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಆದಾಯವ್ಯಯದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿಶೇಷ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹಾಳತದ ಎಲ್ಲಾ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನೂ ತಾವು ಈಗ ಸುಖವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬಹುದೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

4. ಆದುದರಿಂದ, 1907—1908ನೆ ಸರ್ಕಾರಿ ವರ್ಷ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಅಡಕೆಯ (ಸುಪಾರಿ) ಮೇಲಿನ ಹಾಳತವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗುವುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬಾಗಾಯಿತು ಜಮೀನುಗಳ ಕಂದಾಯಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಸಮಮ್ಮಾಗಿರುವಷ್ಟು ವೊಬಲಗನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವ ಈ ಏರ್ಪಾಡಿನಿಂದ ತೋಟಗಾರರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಡಕೆ ಸಾಗುವಳಿ, ಅಡಕೆ ಮರಕ್ಕೆ ತಗುಲಬಹುದಾದ ರೋಗಗಳು ಮೊದಲಾದ ಅಡಕೆ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮುಂದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದು ಮೂಲಧನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದು ಚಿಕ್ಕ ವರಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ತೋಟಗಾರರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸದರಿ ವರಿಯನ್ನು ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಅಡಕೆತೋಟದ ಜಮೀನುಗಳ ಮೇಲಿನ ಕಂದಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬಂದಾಣೆಯಂತೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಅದರ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಡಲಾಗುವುದು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರೆದು ಈ ಹುಕುಮನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅವಶ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿ ಇದೆ.

5 ಹಾಳತದ ವಸೂಲಾತಿಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಶಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು 1907ನೆ ಜುಲೈ 1ನೆ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗುವುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗದುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಜನಗಳಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಥವಾ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು; ಆದರೆ ಯಾವು ಇತರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವರಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾರೆಯೊ ಅಥವಾ ಯಾರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಲಾರದೊ ಅಂಥವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಕಟ್ಟಳೆಯಾದ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಅಥವಾ ಇತರ ಪೆನ್ಷನ್ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಟ್ಯುಯಿಟಿ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

6. ಈಗ ಕಟ್ಟೆಗಳಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮುಂದಿನ ಉಪಯೋಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮ್ಮಿಷನರುಗಳ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುವುದು.

ಅಪ್ಪಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ,
ಕೆ. ಎಸ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಏಯ್ಯರ್,
ಸರ್ಕಾರಿ ಜನರಲ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸೆಕ್ರಿಟೆರಿ.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ.

ಅಡಕೆ (ಸುಪಾರಿ) ಹಾಳತದ ಚರಿತ್ರಸಂಗ್ರಹ.

ಮೈಸೂರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಹೋದ 1831ನೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ದನಗಳು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಹತ್ತಿ, ಮೆಣಸು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಸೇರಿ ಸುಮಾರು 550 ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸಾಗರು ಹಾಸಲೆದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಸುಂಕದ ಪಾವತಿಗೆ ಬುಳಪಟ್ಟುದ್ದವು.

ಸಾಯರು ಸುಂಕಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದ ಪದಾರ್ಥಗಳು: ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕರಗುಪಡಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹೊರಗೆ ರಫ್ತಾಗಲಿ ಸುಂಕವನ್ನು ತೆರುತ್ತಿದ್ದವು. ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಸುಂಕವು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತೊ ಆ ಪದಾರ್ಥವು ಹೋಗಿ ಸೇರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸುಂಕವು ಸಾಯರು ಹಾಸಲಾಗಿ, ಅಥವಾ ಬಾರಾಮಾರ್ಗದ ಹಾಸಲಾಗಿ ಅಥವಾ ಭರ್ತಿ ಹಾಸಲಾಗಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಾರಾಮಾರ್ಗದ ಹಾಸಲು ಸುಮಾರು ಅರುವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಮತ್ತು ಸುಂಕಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಕಡೆಗೆ 1885ನೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಅಡಕೆ ಬಂದು ಪದಾರ್ಥದ ಬೇಲೆಯೇ ಸಾಯರು ಹಾಸಲು ವಸೂಲಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. 1875ನೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನವರೆಗೆ ಫಸಲಿನ ತರಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ 24 ತೊಲೆಯು 40 ಸೇರಿನ ಮಣ ಬಂದಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ ಲಾಗಾಯಿತು ರೂ. 1—4 ಆಣೆ ವರೆಗೆ ಸುಂಕವು ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಣ ಬಂದಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆಯಂತೆ ಏಕರೀತಿಯಾದ ದರದ ಸುಂಕವು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ದರದ ಸುಂಕವೇ ಈಗಲೂ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 1863-64ನೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಯರಿಂದ 11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಿಾರಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಾಯಿತು. ಅದರ ವಸೂಲಾತಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಿಾರಿ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲಿನ ಸಾಯರು ಸುಂಕವನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದರಿಂದ ಸಾಯರು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ಸುಮಾರು 3½ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು. ಅದರ ವಸೂಲಾತಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ವರ್ಷ ಬಂದಕ್ಕೆ 11,676 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ.

2. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಡೂರು ಮತ್ತು ಶಿವನೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ಗಳ ಮಲೆನಾಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕೆಯು ಪೈರಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಾ ಸಾಯರು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ಗಾತ್ರದ ಪಟೇಲನ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಳಗಿನ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಮೂಲಕ ವಸೂಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಭಾರಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ವಸೂಲಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಡೂರು, ಶಿವನೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ. ಆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸೇರಿದವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 5ರ ಲಾಗಾಯಿತು 15 ರೂಪಾಯಿನ ವರೆಗೆ ಸಂಬಳ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.

3. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಅಡಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಭಾಗವು ಅಡಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಳವಾದ ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಡೂರು, ಶಿವನೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ಗಳಲ್ಲಿ ರೈತನು ತನ್ನ ಫಸಲನ್ನು (ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ) ಬೀರೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಭುಬ್ಬ ವರ್ತಕನಿಗೆ ನೇಟಾಗಿ ಅಥವಾ ದಳ್ಳಾಳಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾರುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಅಡಕೆಯನ್ನು ಸಾಗಿಸುವಾಗ ಸಾಯರು ಕಟ್ಟೆಗೆ ಅದನ್ನು ತೆಗದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅದು ತೂಕವಾಗಿ ಹಾಳತವು ವಸೂಲಾಗಿ ರಹದಾರಿ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ರಹದಾರಿನಿಶಿ ಅದನ್ನು ಸಾಗಿಸಬಹುದು. ರೈತನು ತನ್ನ ಫಸಲನ್ನು ನೇಟಾಗಿ ವರ್ತಕನ ಬಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಮೊದಲು ಅವನೇ ಹಾಳತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ದಳ್ಳಾಳಿಯು ಅವನಿಂದ ಖರೀದಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ದಳ್ಳಾಳಿಯೇ ಮೊದಲು ಹಾಳತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

4. ಮೈಸೂರಿನ ಅಡಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಳತವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಕ್ಕೆ ತಂದ ಅಡಕೆಯು ಸುಂಕಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯದೇಶದ ಅಡಕೆಯು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಅದನ್ನು ಸಮೀಪತವುವಾದ ಸಾಯರು ಕಟ್ಟೆಗೆ ತೆಗದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಾಫಿ ರಹದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ತರುವಾಯ ಅಂಥಾ ರಹದಾರಿನಿಶಿ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಗಿಸಬಹುದು. ಅನ್ಯದೇಶದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹೀಗೆ ಸುಂಕದಿಂದ ವಿನಾಯಿಸುವುದು ಸಹಜವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಫಸಲನ್ನು ಮೈಸೂರು ಗಡಿಯ ಆಚೆಗೆ ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ತೆಗದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ವಿಲೆವಾರಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಅನ್ಯದೇಶದ ಫಸಲಿನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಕ್ಕೆ ವಾಪಸು ತರುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಷ್ಟಿಗೆ ಕಳ್ಳವ್ಯಾಪಾರವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ನಂಬಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕಳ್ಳವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಾಯರು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಬಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ತಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿ ಇದೆ.

5. ಆದರೆ ಅಡಕೆ ಫಸಲಿನ ಕಟಾವಿಗೂ ಅದರ ವಿಲೆವಾರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟು ತೋಟಗಾರರಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ನಿರ್ಬಂಧವೇ ಕಳ್ಳವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಡ್ಡಿಯು ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ. ಕಟಾವಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚೆ ಸಾಯರು ನೌಕರರು ಪ್ರತಿ ತೋಟವನ್ನೂ ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ಆಗಬಹುದಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ತೋಟದ ಅಂದಾಜನ್ನೂ ಮುಂದಿನ ದಾಖಲೆಬಗ್ಗೆ ಪಟೇಲನಿಂದ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಬಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಫಸಲನ್ನು ಕಟಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ತೋಟಗಾರನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪಟೇಲನಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪಟೇಲನು ಬಂದು ರಹದಾರಿ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಾನು ಬಂದು ಫಸಲನ್ನು ಅಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದನ್ನು ತೋಟದಿಂದ ಸಾಗಿಸಕೂಡದೆಂದು ತೋಟಗಾರನನ್ನು ಆಗಲೆ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ರಹದಾರಿಯ ಅಧಿಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅಡಕೆಗೊನೆಗಳನ್ನು ಜವಾಯಿಸಿ ಗೊನೆಯಿಂದ ಕಾಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಆಗ ಪಟೇಲನಿಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಡಕೆಕಾಯನ್ನು ಅಳೆದು ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಅಡಕೆ ತಯಾರಾಗಬಹುದೊ ಅದನ್ನು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ಈ ತಪಶೀಲುಗಳನ್ನು ರಹದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ವಾರಾಟಕ್ಕೆ ಅಡಕೆಯನ್ನು ತಯಾರ್ಮಾಡಲು ತೋಟಗಾರನಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕೆಯು ತಯಾರಾದಾಗ ಪಟೇಲನೂ ಸಾಯರು ನೌಕರರೂ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದಾವರ್ತಿ ತೂಕಮಾಡಿ ನಿಜವಾಗಿ ಆದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಅದನ್ನು ತೋಟಗಾರನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತೋಟಗಾರನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಅಡಕೆಯು ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಬಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರು ಪಟೇಲನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಮನೆಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಮಾಫಿಯಾಗಿ ಬಿಡಲ್ಪಡುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಡಕೆ ಹೋಗಲಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿರುವ ಅಡಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ತೋಟಗಾರನು ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಡಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗವಾದರೂ ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಮಾಣವು ಪಟೇಲನ ಬಳಿ ಇರುವ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ದಾಸ್ತಾನು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಅಜ

ಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಡು ರಜಿಸ್ಟರಿನ ಪ್ರಕಾರದ ನಿವ್ವಳ ಶಿಲ್ಕಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಬಿದ್ದ ಕಡವೆಗೆ ತೋಟಗಾರನು ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ. ರೈತನ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಅಡಕೆಯು ಸಾಗಿಸಲ್ಪಡುವಾಗಲೆ ಸಾಯರು ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಳತವು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

6. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕ್ರಮದಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುವುದಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮವು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೀಳ್ ನೌಕರರೂ, ಗ್ರಾಮದ ಪಟೇಲನೂ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ರೈತನ (1) ಕೊಯ್ಯಲಿನ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ (2) ಗಿರಾಕಿಗಳ ಸಂಗಡ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿಯೂ, (3) ದಾಸ್ತಾನು ವಿಚಾರವಾಗಿಯೂ ಅವನ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ನಾನಾರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಡಕೆಯ ಹಾಳತವು ಬೇಸರಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿಯೂ, ಪೀಡಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ಅತಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಅಥವಾ ದಂಡನೆಗೆ ಬಳಪಡಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ಇದೆಯೆಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಫಿಸರುಗಳಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ; ಸಾಯರು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ರೂಪವಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೂರುವರೆ ಲಕ್ಷಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾದಷ್ಟು ಮೊಬಲಗು ನಿಜವಾಗಿ ರೈತರ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಾಗಿ ಬಹಳ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾದ ಕೆಲವು ಅಫಿಸರುಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

7. ಈಗ, ಈ ಗುರುತರವಾದ ಭಾರವು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆಯೊ ಅಂಥಾ ಜನಗಳು ಅದನ್ನು ತಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಬಲಹೀನರಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ; ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರು ಈ ಅಡಕೆ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಭಾರಿ ಕಂದಾಯ ಬಿದ್ದಿರುವುದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನರಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ನೆರೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ 15 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಪರಮಾವಧಿಯ ಕಂದಾಯದ ದರವು ಎಕರೆ ಬಂದಕ್ಕೆ 28 ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಭಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾಯರಿನಿಂದ ಎಕರೆ ಬಂದಕ್ಕೆ ಮತ್ತ 13 ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ದಶಕಗಳಿಗೆ ಈ ತೋಟಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಅತಿ ಅಧಿಕವಾದ ಕಂದಾಯದಿಂದಲೊ ಅಥವಾ ಅದಿಲ್ಲದೆಯೊ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ತೋಟಗಾರರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾವುಕಾರರ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬಳಗಳು ಇಳಿದುಹೋದುದರಿಂದಲೂ, ಮರಗಳಿಗೆ ತಗುಲಿ ಪೈರನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ಕೊಳೆ ರೋಗದಿಂದಲೂ, ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಮಳೆ ಸಾಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ತೋಟಗಾರರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾದ ತರೀ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನುಗಳ ಒಡೆಯನಿಗೆ ಬಂದು ಸ್ಥಲದ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಂಚಕಾಲದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಒಳ್ಳೆ ಮಳೆಯಾದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಅಡಕೆ ತೋಟಗಾರನಿಗೆ ಬಂದು ವರ್ಷದ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದುಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವುದು ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದಲೂ, ವಿಶೇಷ ಖರ್ಚಿನಿಂದಲೂ, ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ವರಗೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿ ಫಲವೂ ಇಲ್ಲದೆಯೂ ಎಬ್ಬಿಸಿದ ಮರಗಳು ಬಂದು ವರ್ಷ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಅಥವಾ ಮೂರನೆ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟುಮಳೆ ಬಿದ್ದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೀರಿಗೆ ಜೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ವಿಶೇಷ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಅಡಕೆ ತೋಟಗಳು ತಿರಿಗಿ ನೆಟ್ಟಗಾಗದಷ್ಟು ಹಾನಿಯು ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಪರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಂದ ಕಳೆದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕೆ ತೋಟಗಳು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿನ ತೋಟಗಾರರು ಯಾವುದಾದರೂ ಬಂದು ವಿಧವಾದ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂಬ ಅಡಕೆಯ ವ್ಯಾವಸಾಯವನ್ನು ಬಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಅಫಿಸರುಗಳೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

8. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಹಾಯದ ನಾನಾ ವಿಧಾನಗಳು ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು, ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. 1891ರಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ದಿವಾನರಾದ ಮಿ॥ ಮಾಧವರಾಯರು ತೋಟಗಾರರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ, ತೋಟದ ಕಂದಾಯವು ಯಾರಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುವುದನ್ನೂ, ಸಾಯರು ಸುಂಕವನ್ನೂ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅವರು ತದನಂತರ ರಿಪೋರ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ ಆದರಲ್ಲಿ (1) ತೋಟದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು (2) ಸಾಯರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಅಥವಾ ಅದರ ದರವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಸರ್. ಶೇಷಾದ್ರಿಅಯ್ಯರವರು ತೋಟದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾದ ತರೀ ಕಂದಾಯದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಾಯರು ಸುಂಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ಮುಗಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದೂ ಆಲೋಚಿಸಿ ಒಂದು ವಿಕಲ್ಪವಾದ (ಬಂದಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಎಂಬ) ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಬಹಳ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದ ತರುವಾಯ ಸಾಯರು ಸುಂಕದ ತಂಟೆಗೆ ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಎಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವು ಅತಿ ಭಾರವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತೋ ಅಂಥಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ತೋಟದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮೂರರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಇಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಾಧಾರಣವಾದ ದರವನ್ನು ಎಕರೆ ಬಂದಕ್ಕೆ 15 ರೂಪಾಯಿಂದ 10 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 1896ರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

9. ಆದಾಗ್ಯೂ ತೋಟದ ಕಂದಾಯದ ಬಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮನ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತೊ ಅಷ್ಟು ಸಹಾಯವೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂತು. ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದಾಯ ವ್ಯಯದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಖೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ 3½ ಲಕ್ಷ ವರಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಾಬನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಹೋದುದೇ ಸಾಯರು ಸುಂಕದ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗಕೂಡದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಆಯವ್ಯಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದಾಗ ಸಾಯರು ಸುಂಕವನ್ನು ಬಟ್ಟೆಗೆ ಅಥವಾ ಆದರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತಿರಿಗಿ ಸಲಹೆಗಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸರ್. ಬಿ. ಎಲ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಸಾಯರು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಉಳಿದುದನ್ನು ಎಕರೆಗೆ ಇಷ್ಟೆಂದು ವರಿ ಹಾಕಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ ರೈತನು ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವಿಧಾನಕ್ಕಿಂತ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಬಹುಶಃ ಯೋಚಿಸಬಹುದೆಂದು ತೋರಿತು. ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಅಂಥಾ ವರಿಯು ಹಾಳತರಹಾಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಆದ ಫಸಲನ್ನು ನೋಡದೆ ಬಹುಶಃ ರೈತನು ತನ್ನ ಫಸಲಿಗೆ ಫಲಿತವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ವಸೂಲ್ಮಾಡಲ್ಪಡುವುದು.

10. ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೊನೆಗೆ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಹಾಳತವನ್ನು ಮೂರು ಬಂದೆಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆಯಿಂದ 8 ಆಣೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಳಿಸೋಣವು ಈಚೆಗೆ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯುಲ್ಲಿತ್ತು; ಆದರೆ ಇದು ಈಗಿನ ಪೈಪ್ರುಕನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಈಗ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲಾಯಿತು. ಈಗ ಬಂದೇಸರ್ತಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾಯರು ಸುಂಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ಇದೆ.

11. ಎಷ್ಟುದೂರ ಇದು ತೋಟಗಾರರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದೊ ಆ ಅಂಶವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗೊಡ್ಡವಾದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಕಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಖರ್ಚನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿ ಖರ್ಚೂ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವನಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಈ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಡಮೆಯು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವನಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಉಂಟಾಗುವ ಹಾಗೆ ಪದಾರ್ಥದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗಾಢವಾರ್ಹವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳ ಕೆಲವು ಆಫಿಸರುಗಳು ಹಾಳತವು ನಿಜವಾಗಿ ಫಸಲನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವನಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿವಾದವು ನಡೆಯಿತು; ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳವಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೀಗ ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಪೂರಾ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಎಂಬ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಮನುಷ್ಯನೂ ತನಗೆ ಯಾವುದು ಬಳ್ಳಿಯದೊ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾನೆಂಬ ಊಹೆಯೇ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ, ಮಲೆನಾಡಿನ ರೈತನು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದವನೂ ಮತ್ತು ಅನೇಕವೇಳೆ ಬಡವನೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದಳ್ಳಾಳಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ, ಈ ದಳ್ಳಾಳಿಯು ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಳತವನ್ನೂ ಕೊಡಲಾರನು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಫಸಲನ್ನೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾರನು. ಹಾಳತವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದರಿಂದ ಫಸಲನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವನಿಗೆ ದಳ್ಳಾಳಿಯಮೇಲಿನ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಕಡಮೆಮಾಡುವುದೆಲ್ಲದೆ ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಗಣನೆಗೆ ಬರುವಷ್ಟು ಸಹಾಯವಾಗುವುದೆಂದು ನಡಬಲು ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿವೆ.

12. ಮೈಸೂರು ಅಡಕೆಯು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಇತರ ದೇಶಗಳ ಅಡಕೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ದೇಶವಾರವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಅಡಕೆಗೆ ಸನ್ನಾನವಾದುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಇದರಮೇಲಿನ ಹಾಳತವನ್ನು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಈ ವರಿಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ಫಸಲನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುವವನಿಗೆ ನೇಟಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕೀಳ್ ತರದ ಅಡಕೆಗಳಿವೆ, ಈಗ ಅವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಹಾಳತದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅವುಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ವಿಕ್ರಯವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 1875ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರದ ಅಡಕೆಗಳಿಗೆ 6 ಆಣೆ, 12 ಆಣೆ ಮತ್ತು 1 ರೂಪಾಯಿ 4 ಆಣೆಯ ಸಾಯರು ದರಗಳಿದ್ದುವು. ಏಕರೀತಿಯಾದ 12 ಆಣೆ ದರವು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಕೀಳ್ ತರದ ಅಡಕೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ದುಬಾರಿಯಾಯಿತು. ಹಾಳತವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕೋಣದರಿಂದ ಕೀಳ್ ತರದ ಅಡಕೆಯ ಮಾರಾಟವು ಬಡನೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಪುನಃ ಪೈರು ಬೆಳೆದವನಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು.

13. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು $3\frac{1}{2}$ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಡಕೆಯ ತೋಟಗಾರನ ಪಾಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದೊ ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಸಾಧ್ಯವಾದರೂ ಅದು, ಜನಗಳನ್ನು ಪೀಡಿಸುವ ಮತ್ತು ನೀತಿಗೆಡಿಸುವ, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನನ್ನು ದಳ್ಳಾಳಿಯ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಇಡುವ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ನೇಟಾಗಿ ಆಗುವ ಹುಟ್ಟುವಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾದ ಹಣದ ಭಾರವನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ಈಗಿನ ಅನಿಷ್ಟವಾದ ಮತ್ತು ಕೆಡುಕಿನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

14. ಸಾಯರು ಸುಂಕವನ್ನು ಹಾಕೋಣವು, ಆದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವ ಕೇಡುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ, ಕಂದಾಯವು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾದ ರೀತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದೂ, ಮತ್ತು ಸಾಯರು ಸುಂಕವಿಲ್ಲದೆ ಭಾರಿ ಜಮೀನ್ ಕಂದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಸಾಯರು ಸುಂಕದೊಡನೆ ಬಂದು ಲಘುವಾದ ಜಮೀನ್ ಕಂದಾಯವು ರೈತರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಿರುವುದೆಂದೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಊಹೆಯಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಾಯರು ಸುಂಕವು ಈ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನುಳ್ಳದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು; ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಆಗುವ ಫಸಲಿನಿಂದ ಕ್ರಮ ಪಡಿಸಲ್ಪಡುವ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನುಂಟುಗಿರುವುದರಿಂದ ಫಸಲಾಗದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಭಾರವಾಗಿರಲಾರದು. ಮತ್ತು ಅದು ಕ್ರಮವಾಗದಂತೆ ಇರಲು ಕೆಲವು ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ ಸಾಯರು ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಮೇರೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು, ತನ್ನ ಹೆಸರು ರಿಜಿಸ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಹೊರತು ಅಡಕೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾದರೂ ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಕೊರತೆಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದೆಂದು ರೈತನಿಗೆ ಅಸಹ್ಯಕರವಾದ ಹೊರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು; ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿದ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಲ್ಲಿ $3\frac{1}{2}$ ಲಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿ ಫಲವು ಉಂಟಾಗುವುದೆಂದು, ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿದೆ; ಆಂಥಾ ಸಂಪತ್ತು ಎಕರೆಗೆ 13 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಬೀಳಬಹುದಾದ ತೆರಿಗೆಯು ರೈತನಿಗೆ ತಪ್ಪುವುದರಿಂದ, ಉಂಟಾಗಬಹುದೆಂದು ಸುಖವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.